

VRIENDSCHAP IS EEN ILLUSIE

Jongerentoneel

door

PAUL HOGERHEIDE

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **VRIENDSCHAP IS EEN ILLUSIE** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **PAUL HOGERHEIDE** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 2012 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **10** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

Anne Schilder
Marieke - haar zus
Kees - haar vader
Sandra - haar moeder
Alice - hartsvriendin
Monica - hartsvriendin
Debbie - hartsvriendin
Emily - drugsvriendin
Rita - drugsvriendin
Heleen - maatschappelijk werkster
Vrouw 1 - eigenares van Jump Store
Vrouw 2 - haar werkneemster
Agente 1
Agente 2
Betty - Drugsbazin
Sacha - hoertje
Lola - hoertje
Hennie - bewoonster kraakpand

Verder nog diverse figuranten.

Zoals in scène 1 - discotheekbezoekers en scène 4 en 5 toevallige straatpassanten

Hoewel er 18 rollen in zitten (17 dames en 1 heer) kan het stuk gespeeld worden door 10 personen (9 dames en 1 heer).

Heleen, de beide agenten, Betty, vrouw 1 en Hennie zouden met minieme tekstaanpassingen ook door heren kunnen worden gespeeld, zodat het stuk gespeeld kan worden met minimaal 6 dames en 4 heren. (Voor het dubbelen van rollen zijn er verschillende mogelijkheden)

DECOR:

Links voor op toneel drie stoelen, waar Kees, Sandra en Marieke de tussenscenes doen.

Scène 1 - een discotheek

Scène 2 en 3 - een huiskamer met een eettafel en 4 stoelen

Scène 4 en 5 - een straat

Scène 6 en 7 - een huiskamer met bankstel

Om het wisselen van decor mogelijk te maken is het raadzaam na scène 3 en na scène 5 een pauze in te lassen.

Dit stuk werd voor het eerst gespeeld op 19 oktober 2002 te Roden.

Aankleding van het toneel hebben we zo sober mogelijk gehouden, dit om de decorwisselingen gemakkelijk te maken.

Het ontstaan van het stuk is te danken aan Annique, Elvera, Eva, Floor, Heleen, Manon, Marloes, Merel, Michèle en Sara, 10 tienermeisjes die de ideeën en suggesties leverden. Zij hebben ook alle rollen gespeeld, inclusief de verschillende figurantenrollen.

PROLOOG

Toneel stelt links een (huis)kamer voor, rechts zijn de verschillende decors. (als doek opengaat komen pa, ma en Marieke op, gekleed in rouwkleiding. Ma en Marieke (na) snikkend)

Marieke: Het was een mooie crematie, eenvoudig maar toch indrukwekkend.

Ma: *(haalt huilend uit)* Wat heb ik eraan, Anne is dood, dood en verloren.

Pa: *(tot publiek)* Ja, dames en heren, we hebben net onze tweede dochter Anne naar haar laatste rustplaats gebracht, zoals dat zo netjes heet.

Marieke: Ze is gecremeerd.

Pa: Ja, gecremeerd, nadat ze was overleden aan een overdosis heroïne.

Marieke: Net als Christa, zij was mijn oudste zus.

Ma: Maar Christa was niet verslaafd.

Pa: Rustig, Sandra, dat is niet meer belangrijk, laat ik de mensen eerst maar eens vertellen wie we zijn. Mensen, mijn naam is Kees en dit is mijn vrouw Sandra en dit is onze dochter Marieke.

Marieke: Jullie laatste dochter.

Pa: Ja, inderdaad, *(trots)* is het geen mooie meid, al bijna twintig en ... niet verslaafd aan drugs.

Marieke: Omdat jullie me al meer dan zes jaren niet meer alleen hebben gelaten.

Pa: We hebben je goed begeleid.

Marieke: Ja, ho maar, ik heb er achteraf gezien alleen maar profijt van, jullie hebben geleerd van Christa en van Anne, vooral van Anne.

Pa: Nou, geleerd, wij hebben jou alleen maar veel meer aandacht gegeven, maar in feite kan ieder kind aan de drugs geraken, daar kan je als ouder niet veel tegen doen.

Marieke: *(spottend)* Ik kreeg anders de kans niet, jij ging zelfs mee naar de disco.

Pa: Maar daar begon het met Anne.

Ma: Wij willen u vanavond gaan vertellen hoe we onze dochter Anne aan drugs verloren.

Pa: In feite gaat de tijd snel, te snel. Als ouder zie je je kind altijd een paar jaar jonger dan het in feite is.

Ma: Anne ging al op haar dertiende naar de disco.

Pa: Eerst onschuldig, kreeg eerst zelfs geen sterke drank, maar ja tieners zijn slim, als ze iets willen hebben, weten ze wel een manier om het te krijgen.

Ma: Anne keek enorm op tegen de meisjes die wat ouder waren en veel

meer ervaring hadden. En wisten wij veel wat zoal in een disco gebeurde.

Pa: Met Anne begon het in de disco, nu meer dan acht jaar geleden.

Ma: Voor ons was een disco een plaats van muziek en dansen. Maar daar gebeurt veel meer.

Pa: Kijkt u even mee? Zo begon alles.

(licht uit in "kamer", licht aan rest van podium)

Scène 1

Scène in café of disco, drie of vier meisjes zitten aan tafel, anderen hangen rond, verveeld of verslaafd. Meisjes aan tafel.

Alice: Oehh... moet je kijken, lekker ding daar!.

Monica: Die?! Nee, echt niet. Moet je die lip zien, gewoon een dun streepje. *(lachen)*

Debbie: Ja, daar kan ie echt niet mee zoenen. Hij lijkt wel een beetje op Johnny de Mol.

Monica: Beetje wel ja, weet je, Johnny de Mol heeft laatst een winkel geopend.

Alice: *(kreunt)* Ah...daar had ik bij moeten zijn. Waar was dat dan?

Monica: In Heerlen, een aantal soapies hadden daar een winkel geopend.

Alice: Hoe weet je dat?

Debbie: Van Joyce, je weet wel, die doos bij ons uit de straat. Weet je, die heeft hem gezoend.

Alice: Dat geloof je toch niet. Die slet zegt altijd van alles.

Monica: Ze had er een foto van.

Anne: Hoe kun je nou zoenen zonder lippen.

Monica: Weet ik niet. Ze had een afspraak met Johnny, maar ze is eerst naar Pink Pop gegaan, nou je weet wel hoe dat ging, veel te laat terug, dus die afspraak is niet doorgegaan.

Anne: Kennen jullie die doos die daar staat?

Monica: Tuurlijk, da's Emily, een vriendin van Joyce, echt een kutwijf, maar wel handig als je wat nodig hebt.

Emily: *(loopt naar hun tafel)* Ach gut, is de kleuterklas er ook weer, willen jullie nog een joint of mag je niet gebruiken van je mammië.

Debbie: *(wil zich niet laten kennen)* Natuurlijk willen wij een joint, heb jij die te koop?

Emily: *(kijkt nerveus om zich heen, haalt zakje wiet uit haar broek-zak)* Hier, bijzondere goede kwaliteit voor acht euro.

Debbie: Ha, je maakt een geintje zeker, zes euro en niks meer voor jouw "kwaliteit".

Emily: Goed, voor deze keer, maar de volgende keer is het echt acht euro.

Rita: *(komt naar tafel, Emily steekt vlug geld weg, Debbie vlug het zakje met wiet)* Hé, nog bezig met het kinderspul, ik heb hier het echte.

Anne: Wat heb je daar?

Rita: Coke natuurlijk.

Anne: Oh, dat!

Rita: Yeah, coke in my brain. *(is duidelijk high, kijkt om en zegt)* Oh shit, daar komt de baas, effe weg. *(terwijl van de wiet een stickie wordt gedraaid, wordt aangestoken en van mond tot mond gaat, is de volgende conversatie)*

Anne: Wat moet je doen als je zwanger bent?

Alice: Heb jij nog nooit gehoord van de morningafter pil?

Debbie: Je kan altijd nog naar de Rutgerstichting gaan.

Monica: Of gewoon naar het ziekenhuis.

Alice: Je hebt ook nog de abortuskliniek.

Debbie: Ik zag laatst op televisie Chicago Hope en daar was een meisje bij wie een kind werd geboren, het floepte. Ze heeft toen de baby bij het grofvuil gezet. Toen aan het licht kwam dat zij de moeder was, kreeg ze spijt, maar mocht het kind niet houden. *(het is het even stil)*

Debbie: *(kijkt op horloge)* Shit man, ik had al lang thuis moeten zijn.

Monica: Nou, je bent nu toch al te laat dus maakt het niet meer uit als je nog later bent.

Alice: Ik bestel wel een breezer of zo.

Anne: Voor mij niet hoor, ik hoef niks.

Monica: Kan je het niet betalen? Misschien bestelt Johnny het wel voor je.

Anne: Wij zijn toch te jong? Ons verkopen ze vast geen breezer.

Alice: Je kunt ons niks wijsmaken hoor, we kunnen het wel zien aan je kleding.

Anne: Wat mankeert daaraan?

Alice: Allemaal zebra kleding.

Debbie: Zebra kleding??

Alice: Ja, gekocht bij Zeeman en de Wibra. *(loopt weg)*

Anne: Maar ik krijg te weinig kleedgeld, mijn ouders hebben de prijzen van tien jaar geleden nog in hun hoofd.

Monica: Ik krijg honderdvijftig euro per maand kleedgeld.

Debbie: Hoe krijg je dat voor elkaar, ik krijg maar honderd.

Anne: Mijn ouders zeggen steeds dat mijn oudere zus nooit kleedgeld kreeg.

Monica: Ik vind honderdvijftig euro ook maar weinig hoor, moet ik sommige kleren wel acht tot negen keer aan.

Anne: Ik draag ze wel vaker.

Monica: Dat is te zien.

Alice: *(komt terug met drie breezer)* Dat is dan 1,50 de man. *(Anne krijgt niks)*

Anne: En die lul van wiskunde, die Arens, die laat me voor straf steeds vooraan zitten.

Debbie: Ik vind die Arens wel zo'n lelijk, eng en vies figuur.

Monica: Ja, er zijn wel meer van die engerds, volgens mij kiezen zij juist voor het onderwijs.

Alice: Kom op, we gaan eens kijken of er nog wat lekkere boys rondlopen.

Debbie: Lets go. *(Alice, Debbie, Monica pakken fles breezer en gaan af. Anne blijft zitten. Even stil spel)*

Rita: *(komt op met Emily en twee flessen breezer, onderweg gooit ze in het ene glas breezer een pilletje of poeder, ze gaan beiden bij Anne aan tafel zitten, geeft glas met pilletje of poeder aan Anne)* Dat zijn geen echte vriendinnen van jou, hè. Hier krijg je van mij een breezer.

Anne: Van jou!

Emily: Ja joh, kijk ik herken dat van jouw kleedgeld, en ik heb mijn ouders omgeturnd. Dat zit nou wel goed.

Rita: Daarom willen we jou een breezer aanbieden. Misschien kunnen wij vriendinnen worden. Ik bedoel echte vriendinnen.

Anne: Dit is erg aardig van jullie maar eh...

Emily: Joh, zeur niet, jouw vriendinnen hebben rijke kakkers als ouders, maar wij... wij moeten elkaar helpen, nietwaar.

Rita: *(heft glas)* Nou proost dan. *(drinkt)*

Anne: *(aarzelt, neemt voorzichtig een teug en drinkt dan glas leeg)* Er zit een raar smaakje aan.

Emily: Ja, dit is geen gewone breezer, dit is speciaal Zuid-Amerikaans spul.

Anne: *(raakt duidelijk aangeschoten)* Dit is wel lekker.

Rita: Je zult je wel behoorlijk kut voelen.

Anne: Ja, met zulke kutouders en kutleraren.

Emily: Wij weten precies hoe jij je voelt.

Rita: Wij hebben namelijk hetzelfde meegemaakt.

Emily: Maar we zijn er overheen.

Rita: Ja, we hebben onszelf geholpen.

Emily: Wij voelen ons vrij, zijn happy.

Rita: En met onze ouders zijn we klaar.

Emily: Stelletje burgertrutten.

Rita: Dat Zuid-Amerikaanse drankje vond je wel lekker, hè.

Anne: Ja, dat wel.

Rita: Kijk, *(laat klein doosje zien met poeder)* dit is Amerikaans poeder, Zuid-Amerikaans. Als je even er aan ruikt, vergeet je al je problemen.

Anne: *(ruikt en raakt in een niesbui)* Is dit niespoeder?

Rita: *(lacht)* Nee, dit is sterk spul, je moet eigenlijk met één neusgat ruiken.

Anne: Hoe dan?

Rita: *(doet het voor)* Kijk zo.

Anne: *(doet het na, kijkt verheerlijkt en roept)* Wauw!

Emily: Wat boeit die kutzooi jou nog?

Anne: *(kijkt dromerig)* Wat kan me alles schelen. Ik kan de hele wereld aan.

Rita: Is dit goed of is dit goed! *(Emily en Rita geven achter de rug van Anne elkaar een Hi-five)*

Emily: Shit, daar komen die trutten terug.

Rita: Wegwezen! *(Alice, Debbie en Monica komen er weer aan. Rita en Emily af)*

Alice: Hé, wat moest dat coke meisje van je?

Anne: Oh, niks, ik kreeg een breezer van haar.

Debbie: Een breezer?

Anne: Ja 'n speciale, Zuid-Amerikaans zei ze.

Monica: Volgens mij heeft ze daar iets ingedaan.

Debbie: Ja, moet je kijken hoe gek Anne doet.

Alice: Heb jij maar één breezer gehad?

Anne: *(is duidelijk high)* En Zuid-Amerikaanse niespoeder.

Monica: Jezus zeg, kunnen wij je nou nooit even alleen laten?

Debbie: Ik heb geen zin om voor haar steeds oppas te spelen. *(Anne buigt hoofd op tafel en begint te snikken)*

Alice: Wat is er met jou?

Anne: *(snikkend)* Ik ben het zat om steeds door jullie behandeld te worden als een klein kind.

Debbie: Voor jouw bestwil.

Anne: Jullie doen net of ik achterlijk ben, maar ik weet precies wat ik doe.

Monica: Luister, Anne, een beetje blowen is oké, maar ik wil geen verslaafde als vriendin.

Alice: Thats what I mean.

Debbie: Jezus, Anne, stel je niet zo aan.

Anne: Jullie hebben er geen idee van wat ik al heb meegemaakt.

Alice: Jij???

Anne: Nou, ik dan niet, maar mijn zus en dat heeft mij heel erg aangegrepen.

Monica: Wat??

Debbie: Welke zus bedoel je? Die ene die met een Italiaan naar Amerika is gegaan?

Anne: *(aarzelt)* Ehh...ja.

Alice: Wat is daar dan mee?

Anne: Nou... niks hoor.

Debbie: Listen, wij zijn jouw beste vriendinnen, dus ons kun je 't wel vertellen.

Anne: *(kijkt Alice, Debbie en Monica om beurten even aan)* Eh... Ja... nou... Goed, maar ik vertel het alleen maar aan jullie, en jullie moeten

zweren dat jullie het niet verder vertellen, want als mijn ouders dat merken, kicken ze me het huis uit.

Alice: Anne, je kent ons, wij vertellen niks verder.

Anne: Maar willen jullie dat niet zweren?

Debbie: Anne, vertrouw je ons soms niet?

Anne: Nou, oké, mijn zus heeft, toen ze high was van de coke, een triootje gehad en...

Monica: Dat kan, was dat het?

Anne: Nee, ze is toen zwanger geraakt.

Debbie: Ohw...

Anne: Jaa... en ze heeft abortus laten plegen, ze wou het kind houden, maar die jongen van wie ze zwanger werd wou dat ze abortus liet plegen (*snik*) en hij...(*snik*) hij heeft haar bedreigd.

Alice: Jezus, wat een klootzak.

Debbie: Hoe ging dat verder, Anne?

Anne: Hij dreigde dat hij het kind er desnoods zelf uit zou snijden. Hij had een mes bij zich, m'n zus was echt onwijs bang. En mijn ouders kwamen erachter. Ze waren onwijs pissed. (*snik*) Ze zouden haar het huis uitzetten, als ze geen abortus liet plegen, en dat heeft ze dus gedaan.

Debbie: O, Anne...

Monica: Jezus.

Anne: En... (*snik*) toen ze dat kind dus uit haar buik hadden gehaald werd ze echt onwijs down. En toen... (*snik*) toen heeft ze een overdosis genomen en is, zoals mijn ouders zeggen, naar Amerika gegaan met een Italiaan. (*begint zachtjes te huilen*)

Alice, Debbie en Monica: (*slaan een arm om Anne*) Tsssss...

Einde scène 1

Tussenscène

Ma: We hadden er geen idee van dat ze zich het gebeuren met Christa zo had aangetrokken.

Pa: Anne werd door ons nog als een kind beschouwd.

Ma: Eigenlijk is zo'n discotheek ook verantwoordelijk.

Pa: Sandra, hou nou eens op steeds de schuld bij anderen te zoeken.

Marieke: Anne had in feite net zo begeleid moeten worden als jullie met mij deden.

Ma: Begeleiden??

Marieke: Nou, ik bedoel, pa heeft mij overal vrij snel in betrokken, ging met mij een enkele keer naar de discotheek, en ook op school was hij regelmatig te vinden om te helpen en zo had hij ook zicht hoe ik op school werkte.

Ma: Maar dat kostte hem wel zijn carrière.

Pa: Als ik de moeilijkheden van Anne eerder had erkend, had ik haar kunnen redden.

Ma: En dat ga je je verdere leven verwijten?

Pa: Ja, ik wel.

Marieke: Wat had je er dan aan kunnen doen.

Pa: Op school ging het mis, Anne spijbelde, haar vriendinnen waarschuwden ons.

Marieke: Nou, vriendinnen.

Pa: Ze waarschuwden toch, ik had meteen contact met de school moeten opnemen en gelijk meer tijd en aandacht aan haar moeten besteden.

Ma: Ja, en die nieuwe vriendinnen van haar zag ik gelijk niet zitten.

Marieke: Iedereen kan zomaar kinderen krijgen, er wordt niet gevraagd of de ouders wel kunnen opvoeden.

Pa: Ja, dames en heren, thuis ging het een paar maanden later niet meer zo goed, spijbelen, grote mond tegen ons, nieuwe vriendinnen, kijkt u zelf maar.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto